

Камерадун gizona (Человек с киноаппаратом),
Dziga Vertov, 1929.

ARTE ETA TEKNOLOGIA: IKUS-ENTZUNEZKOAK

Egilea:
Aida Vallejo Vallejo
UPV/EHU

AURKEZPENA:

“Arte eta teknologia: Ikus-entzunezkoak” izeneko kurtsoaren atal bat sortzen dute testu hauek. Euskal Herriko Unibertsitateak (UPV/EHU) argitaratu ditu OCW (Open Course Ware) proiektuaren barne.

Kurtso osoa ikusteko, bilatu web-gune honetan: ocw.ehu.es, 6. zk. (2013 urtean), “Giza Zientziak” (“Arte y Humanidades”) atalean .

Nola aipatu:

Vallejo, Aida (2013) “Arte eta teknologia: Ikus-entzunezkoak”, OCW UPV/EHU-an, 6.zk. <http://ocw.ehu.es> (Lizentzia Creative Commons: BY-NC-SA)

Egile eskubideei buruzko argibideak:

Lan hau Creative Commons lizentziapean argitaratuta dago. Horregatik erabiltzaileak kopiatzeko, banatzeko eta komunikatzeko baimena dauka honako baldintza hauek betetzen badira: egilea aipatu, helburu komertzialetarako ez erabili, eta jatorrizko materiala edo egokitutako materiala berriro argitaratzen baditu, hauek libreki lizentzia berdinpean eskaini.

Lan honetan erabilitako irudi gehienak Creative Commons lizentziapean argitaratuta daude. Jatorrizko web-gunea ikusteko, klikatu irudiaren alboko gezia.

Beste kasuetan, irudien autoreak aipatzen dira, Jabetza Intelektualaren legeak betez.

3.Gaia:

ESPAZIOA

3. Gaia: ESPAZIOA (aurkibidea)

- *Irudiaren teknologiak:*
  - *2D-3D.*
  - *Objektiboa: funtzionamendua eta motak.*
  - *Eremu-sakonera eta foku-distantzia.*
  - *Formatuak, kalitateak eta proiektzio-tamainak.*
- *Euskarriak eta kamera-mugimenduak.*
- **Espazioa ikus-entzunezkoetan - kontzeptuak:**
  - *Plano/hartualdi/sekuentzia/eszena. Plano-sekuentzia.*
  - *Espazio filmiko: Eremua/eremuz kanpoko.*
  - *Eszenografia eta atrezzo.*

KONTZEPTUAK

**1. PLANO-HARTUALDI-SEKUENTZIA-
ESZENA**

2. PLANO-SEKUENTZIA

3. ESPAZIO FILMIKOA

1. EREMUA ETA EREMUZ KANPOKOA

4. ESZENOGRAFIA

5. ATREZZO

- **PLANO**
- **HARTUALDI**
- **SEKUENTZIA**
- **ESZENA**

1.Plano

- Ikus-entzunezko mintzairaren oinarritzko unitatea
- Esanahi propioa dauka (esanahi hori aldatze da beste planoekin batzen dugunean).

2.Hartualdi

- Plano bat lortzeko grabaketa (saio bakarra).
- Dokumentalean normalean hartualdi bat baino ez da eginten, fikzioan, aldiz, hartualdiak errepikatzen dira planoaren bertsio onena lortu arte.

3.Eszena

- Espazio-denboraren unitatea.
- Planoak batzean lortzen da.
- Plano asko izan arren, akzioaren espazio-denbora mantendu egin behar da.

4.Sekuentzia

- Akzio-unitate bakarra (hasiera – garapena – amaiera).
- Gai bati buruzko sekuentzia narratiboa.

PLANO-SEKUENTZIA

- Plano batek bakarrik erabiliz sortutako sekuentzia.
- Grabaketa oso bat, ediziorik gabe.

Plano-sekuentzia: adibideak

- *Sed de mal (Touch of Evil), Orson Welles, 1958.*
<http://www.youtube.com/watch?v=JaJmdtGJ3vg>
- *Kill Bill. Volume 1, Quentin Tarantino, (2003).*
<https://www.youtube.com/watch?v=lov-hOnl6o4>

ESPAZIO FILMIKOA

- Espazio filmikoa osatzen duten elementuek:
  - **Eremua:** koadro barruan dagoena
  - **Eremuz kanpoko** (fuera de campo): espazio hori sortze duten elementuek ez dira agertzen koadroan, baina hor daudela badakigu (nor bait hitz egiten diolako, edo soinua entzuten dugulako, etab.)

Eszenografia

El gabinete del Doctor Caligari (das Cabinet des Dr. Caligari), Robert Wiene (1920)

Mise en scène (puesta en escena).

Elementu anitzez osatutako espazioa:

dekorazioa,
pertsoneien kokapena,
argiztapena, ...

Atrezzo

- Italieratik “atrezzo”
- Elementu desberdinek osatzen dute: eszenografia (dekorazioa) eta pertsonaiek eramaten dituzten osagarriak (jantziak, objektuak)

Atrezzo

*Saga de El señor de los anillos (Lord of the Rings), Peter Jackson (2001, 2002 y 2003)
Imagen publicada en www.aceros-de-hispania.com*

“Lord of the Rings” sagaren pelikuletan pertsonaiak karakterizatzeko erabiltzen da atrezzoak.

DVD-ren making of bideoan filmetan erabilitako atrezzoaren ekoizpenari buruzko informazioa aurkitzen dugu (pertsonaiek -elfoek, hobbitek, etab.-erabiltzen zituzten objektuak: jantziak, ezpatak, edalontziak). “Arraza” bakarrak estetika propioa garatzen du elementu hauei esker.